

ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Διαβάζω το παρακάτω κείμενο, που έχει γράψει ένας σατιρικός συγγραφέας, ο Λουκιανός (125 - 180 μ.Χ.). Είναι ένα απόσπασμα από το έργο του «Αληθής ιστορία ή Αληθή διηγήματα». Πρόκειται για παρωδία των ταξιδιωτικών μυθιστορημάτων, ένα είδος "σατιρικής φαντασίας", θα λέγαμε σήμερα. Πραγματεύεται ένα φανταστικό ταξίδι στη Σελήνη.

Για κάθε μία από τις 16 ερωτήσεις, επιλέγω τη σωστή απάντηση.

Οι κάτοικοι της σελήνης θεωρούν κάποιον ωραίο, αν είναι φαλακρός και δεν έχει μαλλιά. Τους μαλλιαρούς τους απεχθάνονται. Αντιθέτως, στα αστέρια, που λέγονται Κομήτες, όμορφους θεωρούν τους μακρυμάλληδες. Στη Σελήνη βρίσκονταν μερικοί που μας **διηγούνταν** για εκείνα τα μέρη. Ακόμα, οι κάτοικοι της Σελήνης βγάζουν και γένια λίγο πάνω από τα γόνατα. Νύχια δεν έχουν στα πόδια και είναι όλοι τους μονοδάχτυλοι. Πάνω στους γλουτούς τους φυτρώνει ένα μακρύ σαν ουρά λάχανο, που είναι πάντα πράσινο και δε σπάει, όταν ξαπλώνουν **ανάσκελα**. Από τη μύτη τους, **όταν τη φυσούν**, βγάζουν δυνατό μέλι. Όταν πάλι δουλεύουν ή γυμνάζονται, ολόκληρο το κορμί τους ιδρώνει γάλα, από το οποίο μπορεί κανείς και τυρί **να πήξει**, αν στάξει μέσα του λίγο από το μέλι.

Λάδι κάνουν από τα κρεμμύδια τους και είναι πολύ πυκνό και **ευωδιαστό** σαν μύρο. Έχουν και πολλά αμπέλια που βγάζουν νερό. Όμως, όταν σηκωθεί αέρας και κουνήσει τα κλήματα εκείνα, τα σταφύλια κόβονται και οι ρόγες τους πέφτουν κάτω σε μας ως χαλάζι.

Την κοιλιά τους την έχουν για σακούλα, όπου βάζουν **ό,τι** χρειάζονται, γιατί μπορούν να την ανοίγουν και να την ξανακλείνουν. Ρούχα οι πλούσιοι έχουν **γυάλινα** μαλακά, ενώ οι φτωχοί χάλκινα **υφαντά**. Στους τόπους εκείνους υπάρχει άφθονος χαλκός που τον βρέχουν και τον δουλεύουν, όπως το μαλλί.

Για τα μάτια τους, όμως, διστάζω να πω τι λογής ήταν, για να μη νομίσει κανείς ότι λέω ψέματα, επειδή ο λόγος μου θα φανεί **απίστευτος**. Τα μάτια τους, λοιπόν, είναι κινητά και όποιος θέλει τα βγάζει και τα φυλάει, ώσπου να τα ξαναχρειαστεί, για να δει. Τότε τα βάζει και βλέπει. Πολλοί, όταν χάσουν τα δικά τους, δανείζονται από άλλους και βλέπουν. Άλλοι πάλι έχουν πολλά ζευγάρια μάτια φυλαγμένα – οι πλούσιοι. Τα αφτιά τους είναι φύλλα από πλατάνια, εκτός από τους Δενδρίτες που τα έχουν ξύλινα.

Ερωτήσεις:

1. Στους Κομήτες ποιο θεωρείται κριτήριο ομορφιάς;

- A. Τα κοντά μαλλιά
- B. Τα μακριά μαλλιά
- Γ. Τα πολλά μαλλιά
- Δ. Τα σγουρά μαλλιά

2. Σύμφωνα με το κείμενο, το χαλάζι, που πέφτει στη γη, είναι...

- A. βροχή σε μέγεθος σταφυλιού.
- B. κρύες ρόγες σταφυλιών.
- Γ. νερό που έχει παγώσει.
- Δ. ρόγες σταφυλιών.

3. Ποια θεωρείται η πρώτη ύλη για την παραγωγή του τυριού στη Σελήνη;

- A. Ο ιδρώτας των κατοίκων της.
- B. Το γάλα από τη μύτη τους.
- Γ. Το μέλι από τον ιδρώτα.
- Δ. Το μέλι που βγάζουν από τη μύτη.

4. Ως τι λειτουργούσε η κοιλιά των ανθρώπων της Σελήνης;

- A. Ως αποθηκευτικός χώρος
- B. Ως όργανο χώνεψης
- Γ. Ως χώρος ανακύκλωσης
- Δ. Ως χώρος φύλαξης τροφίμων

5. Ποιες αισθήσεις διακρίνονται στην τελευταία παράγραφο;

- A. Ακοή -Γεύση
- B. Ακοή – όραση

Γ. Γεύση -αφή

Δ. Όραση - όσφρηση

6. Πότε βλέπουν οι κάτοικοι της Σελήνης;

A. Όταν γίνουν πλούσιοι.

B. Όταν δανείζονται ένα ζευγάρι ματιών.

Γ. Όταν νυχτώνει.

Δ. Όταν τους είναι απαραίτητο.

7. Ποιον τίτλο θα έδινα στο κείμενο;

A. Η ζωή στη Σελήνη

B. Οι αμπελώνες της Σελήνης

Γ. Οι κάτοικοι της Σελήνης

Δ. Οι παραξενιές των κατοίκων της Σελήνης

8. Ποιος από τους παρακάτω πλαγιότιτλους αποδίδει καλύτερα το νόημα της 1^{ης} παραγράφου του κειμένου;

A. Οι διαφορές των Γήινων και των εξωγήινων πλασμάτων

B. Οι συνθήκες των παράξενων κατοίκων της Σελήνης

Γ. Τα εξωτερικά χαρακτηριστικά των ανθρώπων της Σελήνης

Δ. Το σώμα και ο χαρακτήρας των ανθρώπων της Σελήνης

9. Αν πήγαινα σε μία βιβλιοθήκη, πού θα έβρισκα αυτό το κείμενο;

A. Σε βιβλίο επιστημονικής φαντασίας

B. Σε ένα ιστορικό βιβλίο

Γ. Σε ένα παραμύθι

Δ. Σε μία εγκυκλοπαίδεια

10. «Στη Σελήνη βρίσκονταν μερικοί που μας **διηγούνταν** για εκείνα τα μέρη.» Η υπογραμμισμένη λέξη σε ποιον χρόνο βρίσκεται;

A. Αόριστο παθητικής φωνής

- B. Ενεστώτα ενεργητικής φωνής
- Γ. Παρατατικό ενεργητικής φωνής
- Δ. Παρατατικό παθητικής φωνής

11. «[...] όπου βάζουν ό,τι χρειάζονται.» Ποιος είναι ο γραμματικός τύπος της υπογραμμισμένης λέξης.

- A. άκλιτη αναφορική αντωνυμία
- B. άκλιτη αόριστη αντωνυμία
- Γ. ειδικός σύνδεσμος
- Δ. κλιτή αναφορική αντωνυμία

12. «Από τη μύτη τους βγάζουν δυνατό μέλι, όταν τη φυσούν.» Ποιο είναι το είδος της υπογραμμισμένης επιρρηματικής πρότασης;

- A. αιτιολογική
- B. εναντιωματική
- Γ. υποθετική
- Δ. χρονική

13. «[Των πλουσίων] τα ρούχα είναι γυάλινα [...]» Ποιος είναι ο συντακτικός ρόλος της υπογραμμισμένης λέξης;

- A. Αντικείμενο
- B. Επιθετικός προσδιορισμός
- Γ. Κατηγορούμενο
- Δ. Υποκείμενο

14. «[...] είναι πάντα πράσινο και δε σπάει, όταν ξαπλώνουν ανάσκελα.» Ποιο είναι το αντίθετο της υπογραμμισμένης λέξης;

- A. Κοιτώντας τον ουρανό
- B. Μπρούμυτα
- Γ. Οκλαδόν
- Δ. Στο έδαφος

15. «Λάδι κάνουν από τα κρεμμύδια τους και είναι πολύ πυκνό και ευωδιαστό σαν μύρο.» Ποια είναι η συνώνυμη της υπογραμμισμένης λέξης;

- A. αηδιαστικό
- B. δύσοσμο
- Γ. μυρωδάτο
- Δ. μυρωδικό

16. «[...] επειδή ο λόγος μου θα φανεί απίστευτος». Πώς θα εξηγούσα την υπογραμμισμένη λέξη;

- A. ανεξήγητος
- B. διαστημικός
- Γ. έξυπνος
- Δ. εξωπραγματικός

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1B, 2Δ, 3A, 4A, 5B, 6Δ, 7Γ, 8Γ, 9A, 10Δ, 11A, 12Δ, 13Γ, 14B, 15Γ, 16Δ